

УДК 336.71

Фатюха Н.Г.¹,

Гришунова Т.А.²

¹ к.е.н., доц., ЗНТУ

2 студ.гр.ФЕУ-114 ЗНТУ

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ВИЗНАЧЕННЯ ДОХОДІВ ТА ВИТРАТ БАНКІВСЬКОЇ УСТАНОВИ

Стаття 2 Закону «Про банки і банківську діяльність» визначає, банк - юридична особа, яка на підставі банківської ліцензії має виключне право надавати банківські послуги, відомості про яку внесені до Державного реєстру банків [1].

Банк має право надавати банківські та інші фінансові послуги (крім послуг у сфері страхування), а також здійснювати іншу діяльність, як у національній, так і в іноземній валюті.

Банк має право здійснювати банківську діяльність на підставі банківської ліцензії шляхом надання банківських послуг.

До банківських послуг належать:

- залучення у вклади (депозити) коштів та банківських металів від необмеженого кола юридичних і фізичних осіб;
- відкриття та ведення поточних (кореспондентських) рахунків клієнтів, у тому числі у банківських металах, та рахунків умовного зберігання (ескроу);
- розміщення залучених у вклади (депозити), у тому числі на поточні рахунки, коштів та банківських металів від свого імені, на власних умовах та на власний ризик.

Банківські послуги дозволяється надавати виключно банку.

Банк, крім надання фінансових послуг, має право здійснювати також діяльність щодо: інвестицій; випуску власних цінних паперів; випуску, розповсюдження та проведення лотерей; зберігання цінностей (у тому числі щодо обліку і зберігання цінних паперів та інших коштовностей, конфіскованих (заарештованих) на користь держави та/або визнаних безхазайними) або надання в майновий найм (оренду) індивідуального банківського сейфа; інкасації коштів та перевезення валютних цінностей; ведення реєстрів власників іменних цінних паперів (крім власних акцій); надання консультаційних та інформаційних послуг щодо банківських та інших фінансових послуг.

Доходи і витрати, які визнані банком, від здійснення банківської діяльності згідно із Законом України «Про банки і банківську діяльність» та від іншої діяльності, що здійснюється відповідно до законодавства України, з метою відображення їх у фінансовій звітності слід розглядати як доходи і витрати, отримані в результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності банку.

Банк визнає доходи (витрати) за одноразовими послугами [наприклад, комісії за здійснений обмін валют, надання (отримання) консультацій] без відображення за рахунками нарахованих доходів (витрат), якщо кошти отримані (сплачені) у звітному періоді, у якому послуги фактично надаються (отримуються).

Дохід - збільшення економічних вигід протягом звітного періоду у формі надходжень чи поліпшення активів або зменшення зобов'язань, результатом чого є збільшення власного капіталу, за винятком збільшення, пов'язаного з внесками учасників.

Банк для визнання доходу застосовує п'ятикрокову модель аналізу: ідентифікувати договір; ідентифікувати окремі зобов'язання до виконання в межах укладеного договору; визначити ціну договору; розподілити ціну договору між зобов'язаннями до виконання; визнати дохід, коли (або в міру того, як) виконується зобов'язання до виконання.

Витрати - зменшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді вибуття чи амортизації активів або у вигляді виникнення зобов'язань, результатом чого є зменшення власного капіталу, за винятком зменшення, пов'язаного з виплатами учасникам.

Банк визнає активом витрати, пов'язані з виконанням договору, тільки якщо витрати одночасно відповідають таким критеріям: безпосередньо стосуються договору, який банк може певним чином ідентифікувати; генерують або поліпшують якість ресурсів банку, які використовуватимуться з метою виконання (або продовження виконання) зобов'язань до виконання в майбутньому; очікується, що витрати відшкодуватимуться [2].

Визнані банком доходи і витрати групуються за їх характером за відповідними статтями Звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід (Звіту про фінансові результати) / Звіту про прибутки і збитки та сукупний дохід.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України «[Про банки і банківську діяльність](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2121-14)» № 2121-III від 07.12.2000 (Редакція станом на 09.02.2019) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
2. Правила бухгалтерського обліку доходів і витрат банків України: затв. постановою Правління НБУ № 17 від 27.02.2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/go/v0316500-9711>.